

**EUROPRODUKT
PomoCentre
CZT - AgroTech**

**Instytut Sadownictwa i Kwiaciarnictwa
ul. Pomologiczna 18, 96-100 Skierniewice
tel.: +48-46-833 20 21, fax: +48-46-833 32 28
Dyrektor: Prof. dr hab. Danuta M. Goszczyńska
e-mail: Danuta.Goszczyńska@insad.pl**

OFERTA WDROŻENIOWA - 2007

„Wstawki skarłające dla czereśni”

Słowa kluczowe: **czereśnia (*Prunus avium* L.), wstawka skarłająca, wzrost, owocowanie, zdrowotność, długowieczność**

Opis wdrożenia:

Odmiany czereśni szczepione na siewkach czereśni ptasiej rosną zbyt silnie. Przy braku dostatecznej liczby karłowatych podkładek można otrzymać słabo rosnące drzewka czereśni stosując między silnie rosnącą podkładką a odmianą szlachetną wstawkę skarłającą. W doświadczeniu na wstawki wybrano wiśnię 'Northstar' oraz wyselekcjonowane cztery typy wiśni stepowej, które oznaczono jako: *Prunus fruticosa* nr 1, 3, 8 i 9. W pierwszych latach po posadzeniu wstawki wyraźnie osłabiły siłę wzrostu drzew czereśni i poprawiły ich plenność. Wystąpiła niezgodność fizjologiczna między wstawką 'Northstar' a odmianą 'Burlat'. W latach 2005-2007 przeprowadzono badania, których celem było określenie wpływu wstawek skarłających na zdrowotność i długowieczność czereśni oraz na ich wzrost i plonowanie w starszym wieku.

Przedmiotem badań było pięć odmian czereśni: 'Burlat', 'Vega', 'Kordia', 'Büttnera Czerwona' i 'Merton Premier'. Stan zdrowotny kilkunastoletnich drzew czereśni na wstawkach skarłających był dobry. Drzewa rosły nadal słabiej, a plonowały lepiej od drzew kontrolnych (szczepionych bezpośrednio na siewkach czereśni ptasiej).

Najlepszą wstawką skarłającą dla czereśni okazała się *Prunus fruticosa* nr 8, którą wpisano do Krajowego Rejestru i do Księgi Ochrony Wyłącznego Prawa pod nazwą 'Frutana'. Drzewa ze wstawką 'Frutana' są polecane do intensywnych sadów czereśniowych. Mogą one być przeznaczone na słabsze gleby niż drzewa na słabo rosnących podkładkach.

drzewo na wstawce skarłającej

Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

Innowacyjność metody polega na tym, że sad czereśniowy zakłada się z drzew szczepionych na siewkach czereśni ptasiej ze wstawkami skarłającymi. Drzewa takie rosną znacznie słabiej niż szczepione bezpośrednio na silnie rosnącej podkładce. Mniejsze rozmiary drzew ułatwiają ich ochronę przed chorobami i szkodnikami, cięcie, a także zbiór owoców. Dzięki zagęszczeniu drzew czereśni na 1 ha zwiększa się produktywność sadu. Drzewa czereśni szczepione na wstawkach skarłających można sadzić na słabszych glebach niż drzewa szczepione na podkładkach karłowych.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Gospodarstwa sadownicze, szkółki drzewek owocowych, Ośrodki Doradztwa Rolniczego, producenci

Twórcy oferty wdrożeniowej:
Zakład Odmianoznawstwa, Zasobów
Genowych i Szkółkarstwa
Zakład Planowania Naukowego

Autor:
dr Elżbieta Rozpara
tel. (046) 834 54 37
e-mail: Elzbieta.Rozpara@insad.pl

Współautorzy:
prof. dr hab. Zygmunt S. Grzyb
mgr Agnieszka Głowacka